

OBSAH

Úvod	5
Seznam zkratek	9
1 Současné globalizační tendence v mezinárodním obchodu zbožím a službami a v podnikání – rozvoj obchodu zbožím a službami jako důsledek globalizace ..	21
Úvod	21
1.1 Cíle kapitoly	21
1.2 Přirozenost globalizačního procesu	22
1.3 Podmínky pro rozvoj podnikání v globalizovaném světě	22
1.4 Propojenost produkce zboží a služeb	29
1.4.1 Nová geografie světového obchodu	29
1.4.2 Nový regionalismus	30
1.4.3 Význam nových jevů regionalizmu pro ČR	33
1.5 Sbližování technických standardů	33
1.6 Postavení ICC (Mezinárodní obchodní komory) v globalizovaném světě	34
1.6.1 Vznik ICC – International Chamber of Commerce (Mezinárodní obchodní komory)	34
1.6.2 Zaměření ICC, pravidla pro mezinárodní obchod	35
1.6.3 Pravidla a standardy zpracované a doporučené ICC pro globalizovaný obchod	36
1.6.4 Rozhodčí soud ICC a pravidla rozhodčího řízení	36
1.6.5 Postavení ICC v globalizovaném světě	37
1.7 Shrnutí	38
Literatura	38
2 Změny prostředí jako důsledek globalizačních tlaků ..	40
Úvod	40
2.1 Cíle kapitoly	40
2.2 Změny ekonomického prostředí – integrační tendence v globalizovaném světě	41

2.2.1	Členění uskupení podle jejich povahy	41
2.2.2	Členění uskupení podle vývojové formy globálních uskupení	44
2.3	Růst populace	45
2.4	Potravinové problémy	47
2.5	Energie, paliva, pitná voda	47
2.5.1	Energie a možnosti jejího zajištění	48
2.5.2	Paliva	51
2.5.3	Pitná voda	51
2.6	Shrnutí	52
	Literatura	52
3	Trvale udržitelný rozvoj a společenská odpovědnost firem	53
	Úvod	53
3.1	Cíle kapitoly	53
3.2	Metodika	54
3.3	Teoretická východiska	54
3.3.1	Trvale udržitelný rozvoj	55
3.3.2	Společenská odpovědnost firem (CSR)	59
3.3.3	Přínosy vyplývající z přijetí CSR	61
3.3.4	Management trvale udržitelného rozvoje (CSM)	62
3.4	Praktické využití principů udržitelného rozvoje	65
3.4.1	Využití trvale udržitelného rozvoje	65
3.5	Shrnutí	67
	Literatura	68
4	Digitální transformace podniku v globálních podmírkách	70
	Úvod	70
4.1	Cíl a metodika kapitoly	70
4.2	Globální podnikání a digitální budoucnost	71
4.3	Digitální technologie a ICT jako základna pro digitální transformaci	73
4.4	Role ICT v digitalizovaném světě a nástroje digitální transformace	75
4.5	Potenciály a výzvy v odvětví	80
4.6	Kulturní a bezpečnostní limity	82
4.7	Cílový stav digitální transformace a digitální zralost podniku	84
4.8	Shrnutí	85
	Literatura	86

5 Právní aspekty obchodního styku v globalizovaném světě	90
5.1 Právní regulace	93
5.1.1 Současné systémy právní regulace	93
5.1.2 Právo veřejné a soukromé	94
5.2 Smluvní právo	96
5.2.1 Platnost a neplatnost smlouvy	97
5.2.2 Svoboda projevu vůle	97
5.2.3 Náležitosti právního jednání	97
5.2.4 Obsah smlouvy	98
5.3 Mezinárodní smlouvy	101
5.4 Obchodní zvyklosti v mezinárodním obchodním styku	102
5.5 Veřejný pořádek (ordre public), dobré mravy	102
5.6 Ochrana duševního vlastnictví v mezinárodním obchodním styku ...	103
5.6.1 Autorské právo (copyright)	103
5.6.2 Průmyslová práva	104
5.6.3 Jiná práva duševního vlastnictví	108
6 Systém financování a pojištění obchodních operací a rizik s mezinárodním obchodem spojených	109
Úvod	109
6.1 Smluvní a institucionální vymezení uspořádání státní finanční podpory vývozu	112
6.1.1 Mezinárodní pravidla pro podporu exportu	112
6.1.1.1 Základní pravidla pro podporu vývozu rámci OECD	114
6.1.1.2 Související podmínky státní podpory vývozu	120
6.2 Aplikace mezinárodně platných zásad podpory vývozu v České republice	122
6.2.1 Institucionální základna a produkty státní finanční podpory vývozu	122
6.2.2 Instituce a produkty nestátní finanční podpory vývozu	126
6.3 Shrnutí	128
Literatura	129
7 Rizika v mezinárodním obchodním styku v globalizovaném světě a možnosti jejich omezení	130
Úvod	130
7.1 Cíle kapitoly	130
7.2 Rizika podnikání v globalizovaném světě	131

7.3	Komerční rizika	132
7.3.1	Příprava obchodní operace.....	134
7.3.2	Sjednání obchodní operace	139
7.3.3	Realizace obchodní operace.....	141
7.3.4	Ukončení obchodní operace.....	142
7.4	Shrnutí	143
	Literatura.....	143
8	Evropská unie a její postavení v globálním světě	144
	Úvod	144
8.1	Evropská unie jako ekonomický aktér	146
8.1.1	Vztahy se Severní Amerikou	148
8.1.2	Vztahy s asijskými zeměmi	150
8.1.3	Vztahy se zeměmi BRICS	152
8.2	Evropská unie jako bezpečnostní aktér.....	154
8.3	Evropská unie jako diplomatický aktér	157
8.4	Shrnutí	160
	Literatura.....	161
9	Logistika, její vývoj a význam v globální společnosti	167
	Úvod	167
9.1	Cíle kapitoly	167
9.2	Volba vhodného dopravního módu pro dodávky materiálu a zboží (B2B a B2C)	168
9.2.1	Dělení přeprav dle převažující technologie / multimodální přepravy.....	168
9.2.1.1	Silniční doprava.....	168
9.2.1.2	Železniční doprava (včetně dlouhých, mezikontinentálních spojení)	170
9.2.1.3	Intermodální doprava	171
9.2.1.4	Říční doprava a kombinovaná doprava řeka–moře.....	172
9.2.1.5	Námořní doprava.....	173
9.2.1.6	Letecká doprava.....	176
9.2.2	Kritéria pro volbu vhodného dopravního módu	177
9.3	Logistická řešení u citlivého materiálu.....	177
9.4	Globalizace logistiky, interakce hlavních zbožových toků a dopravních linek	178
9.5	Poskytovatelé logistických služeb až po úroveň 4PL.....	180

9.6	Rizika v logistice současného globalizovaného obchodního prostředí	181
9.7	Škody na zásilkách, zásady odškodnění	184
9.8	Shrnutí a závěr	186
	Literatura.....	187

10 Postavení bank v globalizované společnosti, platební a zajišťovací instrumenty v mezinárodním obchodě .....

10.1	Banky a globalizace	188
10.1.1	Finanční globalizace	188
10.1.2	Urychlování globalizace ve finančním sektoru	188
10.1.3	Přínosy finanční globalizace	189
10.1.4	Rizika finanční globalizace	189
10.1.5	Projevy globalizace v bankovnictví	189
10.2	Bankovní instrumenty	190
10.2.1	Hlavní platební metody v zahraničním styku	191
10.2.1.1	Akontace (advance payment)	192
10.2.1.2	Platba na otevřený účet	192
10.2.2	Platba prostřednictvím dokumentárních plateb	192
10.2.3	Dokumentární inkaso	193
10.2.4	Dokumentární akreditivy	194
10.2.4.1	Druhy akreditivů	196
10.2.5	Nová platební metoda – BPO	197
10.2.6	Zajišťující instrumenty	198
10.2.6.1	Bankovní záruka	198
10.2.6.2	Bankovní směnečný aval	199
10.2.6.3	Směnečný aval – výhody a nevýhody pro jednotlivé strany	199
10.3	Zajištění kurzového rizika.....	200
10.3.1	Uzavření devizové pozice	201
10.3.2	Finanční instrumenty sloužící k zajištění kurzového rizika ..	201
10.4	Shrnutí	203
	Literatura.....	204

11 Ochrana rizik z odpovědnosti za výrobek v globalizovaném obchodě .....

	Úvod	205
11.1	Cíle kapitoly	205
11.2	Základní výklad právní problematiky.....	206

11.3 Odpovědnost za výrobek podle zákona č. 89/2012 Sb.....	208
11.4 Ochrana před rizikem odpovědnosti za výrobek.....	219
11.5 Výklad základních principů pojištění odpovědnosti za výrobek	220
11.5.1 Princip LOSS OCCURRENCE.....	220
11.5.2 Princip CLAIMS MADE	222
11.6 Globalizace rizika odpovědnosti za škodu způsobenou vadným výrobkem	223
11.7 Shrnutí	224
Literatura.....	224
12 Řešení sporů v globálním podnikání	225
12.1 Vznik sporu	225
12.2 Specifika sporů v mezinárodním obchodě.....	225
12.3 Základní nároky kladené na efektivní řešení sporů	226
12.4 Možné způsoby řešení sporů a jejich význam.....	226
12.4.1 Řízení před soudem.....	227
12.4.2 Rozhodčí řízení	228
12.4.3 Řízení před RSHKAK.....	235
12.4.4 Řízení před rozhodci <i>ad hoc</i>	237
12.4.5 Řízení před Rozhodčím soudem Mezinárodní obchodní komory (ICC)	239
12.5 Alternativní způsoby řešení sporu	243
12.5.1 Podstata alternativního řešení sporu.....	243
12.5.2 Mediace, konciliace.....	244
12.5.3 Med-arb	245
12.5.4 Nezávazné rozhodčí řízení	246
12.5.5 Mini-trial	246
13 Rozvoj podnikání českých společností na globálních trzích	248
Úvod	248
13.1 Cíle kapitoly	249
13.2 Možnosti rozvoje podnikání českých společností na zahraničních trzích	250
13.2.1 Vstup na zahraniční trhy bez kapitálové účasti	251
13.2.2 Vstup české firmy na zahraniční trh s kapitálovou účastí....	253
13.2.3 Formy zahraničních kapitálových investic (českých subjektů v zahraničí)	256
13.3 Dceřiné firmy	257
13.3.1 Typy dceřiných firem	257

13.3.2 Kategorizace dle českého práva	259
13.4 Evropská společnost „SE“	260
13.5 Typy dceřiných firem z hlediska jejich financování a formy podnikání ..	261
13.6 Aspekty vstupu českých společností na globalizované zahraniční trhy	263
13.7 Shrnutí	266
Literatura	267
14 Organizace nadnárodních a globálních společností na českém trhu	268
Úvod	268
14.1 Cíle kapitoly	269
14.2 Nadnárodní společnost, země původu, hostitelská země a národní kultura	269
14.3 Internacionalační modely a internacionalizace ve střední Evropě, organizační strategie	276
14.4 Charakter výzkumných dat a metodika výzkumu	280
14.5 Internacionalační strategie globálních společností při vstupu na český trh	282
14.6 Pozice českých poboček ve struktuře nadnárodních společností	291
14.7 Shrnutí a doporučení	294
Literatura	295
15 Možnosti řešení globálních výzev současného světa, možné scénáře budoucího vývoje společnosti	298
Úvod – o riziku předvídání vývoje v první polovině 21. století	298
15.1 Západ a zbytek světa	300
15.1.1 Ideologie	301
15.1.2 Politika a geopolitika	304
15.1.3 Ekonomika	308
15.1.4 Technologie a její dopady	312
15.2 Evropská unie a její budoucnost	315
15.2.1 Ideologie	316
15.2.2 Politika a geopolitika	318
15.2.3 Ekonomika	321
15.2.4 Technologie	324
15.3 Budoucí scénáře, budoucí řešení?	326
Závěry	330
Rejstřík	334